

Working
together



PRIMII PAȘI ÎN ROMÂNIA

**Ghid practic pentru persoanele cărora
le-a fost acordată protecție internațională**

Material realizat în cadrul proiectului „Advocacy pentru acces la teritoriu, informații privind protecția internațională, protecția copilului și integrarea refugiaților” - 2023 finanțat de UNHCR.

Versiune revizuită în septembrie 2024



Despre România

Înainte să începi, este bine să știi câteva lucruri despre țara care ți-a acordat forma de protecție internațională. România este situată în estul Europei, la graniță cu Ungaria (în vest), Serbia (sud-vest), Ucraina și Moldova (în nord-est) și Bulgaria (sud).



Scanează codul pentru a vedea harta României pe Google Maps

Capitala este București, cel mai mare oraș, localizat în partea sud-estică a țării, cu o populație de aproximativ 2 milioane de locuitori.

În afară de București, România are un număr important de orașe cu roluri economice diversificate: Braşov, Timișoara, Iași, Constanța, Cluj-Napoca, Baia Mare, Satu Mare, Craiova, Suceava, Sibiu și altele.

Centre Regionale de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil în care refugiații și solicitanții de azil pot locui sunt localizate în 6 orașe: București, Giurgiu, Galați, Timișoara, Șomcuta Mare (lângă Baia Mare) și Rădăuți.



Cine este un beneficiar al protecției internaționale?

Privit legislației din România, cetățeanul străin sau apatridul căruia i s-a recunoscut statutul de refugiat sau i s-a acordat protecția subsidiară. Protecția internațională poate fi acordată de către Inspectoratul General pentru Imigrări (IGI) sau de către o instanță judecătorească.

Refugiatul este o persoană care și-a părăsit țara de origine din cauza persecuțiilor, războaielor sau violențelor. Refugiatul are o teamă de persecuție bine întemeiată pe motive rasiale, religioase, de naționalitate, orientare politică sau apartenența la un grup social particular. Din aceste motive, nu se poate întoarce acasă sau îi este teamă să facă acest lucru. În România, această formă de protecție internațională este recunoscută de către stat pentru străinii sau apatrizii care îndeplinesc condițiile stipulate în Convenția de la Geneva privind statutul de refugiat, semnată la data de 28 iulie 1951, la care România a aderat prin Legea nr.46/1991. În legislația națională, principalele norme de interes sunt **Legea nr.122/ 2006** și **O.G. 44/2004**.



Statutul de „protecție subsidiară”

se referă la o formă de protecție acordată de statul român unui străin sau apatrid din alte motive decât cele menționate în Convenția de la Geneva; această formă de protecție este acordată conform Directivei 2011/95/EU a Parlamentului European și este oferită doar de statele membre ale Uniunii Europene. Protecția subsidiară poate fi acordată cetățenilor străini care

nu întrunesc condițiile de acordare a statutului de refugiat, dacă există motive bine întemeiate care să sugereze faptul că cetățeanul străin întors în țara de origine se va afla în pericol.

După ce ți s-a acordat o formă de protecție internațională, vei solicita permisul de ședere care va fi eliberat de către IGI. Documentul respectiv este eliberat pentru toți beneficiarii unei forme de protecție și este valabil pe o perioadă de 2 sau 3 ani (depinde de statutul tău), cu posibilitatea de prelungire. În ambele cazuri, documentul va fi eliberat **gratuit**.

Îți recomandăm să ai în permanență permisul de ședere și să memorezi CNP-ul.

Codul Numeric Personal / CNP

este foarte important deoarece este numărul unic de identificare al fiecărei persoane. Acest număr este scris pe permisul tău de ședere, deasupra statutului legal.

Alte documente pe care ar trebui să le ai:

- **Certificat de naștere.** Dacă ai un copil născut în România, ești obligat să înregistrezi nașterea lui la Oficiul Stării Civile. Înregistrarea nașterii în registrul de stare civilă este necesară pentru obținerea **certificatului de naștere**.
- **Document de călătorie.** Poți călători în afara României doar dacă ai un document de călătorie. Acest document este eliberat de IGI în urma depunerii unei cereri în acest sens și achitării contravalorii acestuia.



Exemplu de permis de ședere pentru refugiați și persoane cu protecție subsidiară

Este important să păstrezi toate documentele eliberate de IGI sau de instanța judecătorească ce ți-a acordat forma de protecție. NU arunca niciun document oficial primit întrucât vei avea nevoie de el în viitor.

Programul de integrare

Programul de integrare este un set de măsuri și servicii oferite de statul român prin IGI persoanelor cărora li s-a acordat protecție internațională. **Dacă ești refugiat sau ai statutul de persoană cu protecție subsidiară** în România, te încurajăm să aplici pentru programul de integrare care te va ajuta să te adaptezi la societatea românească.

Te poți înregistra în programul de integrare în maximum 3 luni după ce ai primit o formă de protecție (de la IGI sau de la instanța judecătorească). După 3 luni nu te mai poți înscrie în programul de integrare. Gândește-te foarte bine înainte de a refuza această oportunitate!

Programul de integrare îți poate oferi:

- Cazare, la cerere, în centrele IGI pentru perioada în care ești înscris în programul de integrare (până la 12 luni);
- Cursuri de limba română în perioada în care ești înscris în programul de integrare (până la 12 luni);
- Consiliere și asistență socială/psihologică și asistență medicală;
- Facilitarea accesului pe piața muncii. Ofițerul de integrare te poate consilia în ceea ce privește dreptul la angajare, cursuri vocaționale disponibile, recunoașterea diplomei de studii și înscrierea la Agenția Locală pentru Ocuparea Forței de Muncă (birou care facilitează accesul pe piața forței de muncă);

- Servicii specializate pentru copii și asistență în obținerea alocației pentru copii;
- După finalizarea programului, poți solicita sprijin financiar pentru plata cazării în afara centrului, prin decontarea a până la 50% din costurile de cazare, pentru o perioadă de maximum un an.

Din momentul înscrierii în programul de integrare vei avea următoarele obligații:

- Trebuie să frecvenzezi activitățile programate în planul individual de integrare;
- Trebuie să respecti regulamentul de ordine interioară din centrul de cazare;
- Trebuie să informezi IGI cu privire la orice schimbare care poate afecta prezența la activitățile de integrare sau acordarea ajutorului financiar nerambursabil.

Ai dreptul să soliciți ofițerului de integrare suspendarea programului de integrare pentru o perioadă de maxim 3 luni, argumentând care sunt cauzele care te împiedică să participi la activități.



Ajutorul financiar nerambursabil

Acest ajutor financiar este menit să-ți ofere suportul de care ai nevoie la începutul integrării în societatea românească. Poți primi acest ajutor doar dacă nu poți să te întreții singur și numai pentru o perioadă de maximum 12 luni. Acest ajutor a fost creat pentru a acoperi nevoile tale de bază, cum ar fi utilitățile, hrană, îmbrăcăminte și este condiționat de participarea la activitățile prevăzute în Programul de Integrare. Dacă nu te înscrii în Programul de Integrare și dacă nu participi la activități, ajutorul nerambursabil poate fi suspendat sau poate înceta.

Pentru a obține acest ajutor financiar, trebuie să faci o cerere către ofițerul de integrare al IGI, cât de curând posibil, în maximum 3 luni după ce ți s-a acordat forma de protecție. Dacă nu depui cererea în maximum 3 luni, aceasta va fi respinsă.

Ofițerul de integrare te va asista în obținerea actelor necesare. Ține minte că acest ajutor este temporar și că vei avea acces la el doar o dată în viață. Este foarte important să găsești modalități de susținere pe cont propriu pe termen lung prin găsirea unui loc de muncă legal sau deschiderea unei afaceri.





Reunificarea și reîntregirea familiei

Dacă ai soț/soție, copii sau părinți care sunt în dificultate, vă puteți reuni în România prin procedura de reunificare sau reîntregire a familiei. Poți începe această procedură imediat ce devii beneficiar al protecției internaționale.

Poți contacta cel mai apropiat oficiu IGI pentru a afla mai multe informații.

Este bine să reții că instituția responsabilă pentru integrarea ta în România este IGI. În plus, există organizații neguvernamentale care oferă asistență complementară.



Scanează codul
pentru a intra pe
site-ul IGI

Pe lângă cele deja menționate, ai aceleași drepturi ca un cetățean român, **cu excepția drepturilor politice.**



Asistență medicală

Ești îndreptățit să primești asistență medicală în aceleași condiții ca orice cetățean român. În România, cetățenii trebuie să solicite asigurarea medicală în vederea primirii de servicii medicale complete. Ai dreptul la asigurare de sănătate gratuită dacă:

- Ai sub 18 ani;
- Ai între 18–26 ani și esti elev sau student fără venit;
- Ai un handicap și certificat care să ateste acest lucru;
- Ești însărcinată și nu ai un venit stabil mai mare sau egal cu salariul minim pe economie;
- Soțul/soția are asigurare de sănătate și tu nu ai venituri (coasigurat).

De asemenea, dacă ești angajat legal, angajatorul tău are obligația să îți plătească contribuția la sistemul de asigurări.

Dacă nu ești inclus într-una dintre categoriile menționate mai sus, trebuie să plătești pentru asigurarea de sănătate.

Te încurajăm să plătești contribuția la sistemul de asigurări de sănătate din momentul obținerii formei de protecție.

Pentru a fi asigurat trebuie să plătești o contribuție lunară (10% din salariul minim).



Pentru a beneficia de serviciile de sănătate ca persoană asigurată, trebuie mai întâi să contactezi Casa de Asigurări de Sănătate (CAS) și să te înregistrezi la un medic de familie.



Angajarea

Angajarea și independența financiară sunt elemente importante în integrare.

Ai dreptul să accesezi piața muncii în aceleași condiții ca și cetățenii români.

NU AI NEVOIE DE UN PERMIS DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA.

Totuși, angajatorul îți va cere o formă de identificare ce atestă faptul că locuiești legal în România (permisul de ședere). Pentru mai multe informații și asistență în această privință contactează ofițerul de integrare al IGI și Agenția de Ocupare a Forței de Muncă din orașul/ sectorul în care domicilezi, în vederea înregistrării ca persoană în căutarea unui loc de muncă. De asemenea, există cursuri vocaționale la care ai acces, în funcție de dorințele tale și nivelul de educație.



Educația

Ca o persoană căreia i s-a acordat protecție internațională, ai aceleași drepturi la educație ca și un cetățean român. În plus față de cursurile de limbă română organizate pe durata programului de integrare, există și oportunități educaționale ce îți permit să îți continui studiile în România. Sunt legi speciale care reglementează accesul la educație al copiilor și este important pentru ei să înceapă școala cât mai curând posibil.



Servicii sociale și prestații

Există o varietate de servicii sociale și beneficii pe care le poți accesa după ce ți s-a acordat o formă de protecție internațională. Îți recomandăm să întrebi ofițerul de integrare despre posibilitatea de a le accesa și cerințele ce trebuie îndeplinite. Instituția care are această responsabilitate este Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC).

Dacă ai o urgență, poți suna la **112** de la orice tip de telefon, în orice moment al zilei, gratuit. Acest număr este o linie directă către **poliție, ambulanță și pompieri**.


112



Pentru viitor

Nu există o formulă unică sau ideală pentru integrarea ta în societatea românească. Țara care ți-a acordat protecție internațională și-a luat un angajament pentru integrarea ta. Însă, de tine depinde să te implicii în proces și să faci toate eforturile necesare pentru a deveni un membru activ al comunității în care trăiești.

Working
together



Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR)

Adresă: Strada Viesparilor nr. 19, etaj 2, Sector 2, București

Telefon: +4 021 312 62 10

Fax: +4 021 312 62 10

e-mail: office@cnrr.ro | www.cnrr.ro



Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați – Reprezentanța în România (UNHCR România)

Adresă: Bulevardul Primăverii nr. 48 A, Sector 1, București

Telefon: +4 0723 653 651

e-mail: rombu@unhcr.org | www.unhcr.org/ro/



Inspectoratul General pentru Imigrări – Direcția Azil și Integrare

Adresă: Strada Tudor Gociu, nr. 24 A, Sector 4, București

Telefon: +4 021 450 11 34

Fax: +4 021 450 17 29

e-mail: dai.igi@mai.gov.ro | <https://igi.mai.gov.ro/>



DISCLAIMER:

Această publicație a fost produsă cu sprijinul Reprezentanței Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați și al Inspectoratului General pentru Imigrări. Singurul responsabil de conținutul acestei publicații este Consiliul Național Român pentru Refugiați, iar materialul nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați sau a Inspectoratului General pentru Imigrări.